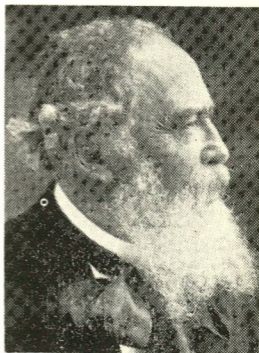

LILLE, Victor de, politicus, letterkundige en uitgever (Maldegem 2 november 1863 - Maldegem 15 juni 1940).

Hij was het achtste kind van de uurwerkmaker Karel de Lille (1811-'69), die in 1843 de eerste fiets in Vlaanderen construeerde, en Maria Theresia vanden Bossche. Hij was gehuwd met de dichteres Octavie de Zutter. Na zijn Grieks-Latijnse humaniora te Eeklo werd hij in 1879 hulp-onderwijzer te Donk en in 1887 gemeente-ontvanger in zijn geboortedorp. Op 29 juli 1888

stichtte hij het weekblad 't Getrouwe Maldegem. In 1914 werd De Lille door de Duitsers gevangengenomen en opgesloten in het kamp van Holzminden in Westfalen, tot hij in het voorjaar 1916 naar Zwitserland werd uitgewezen. Hij kreeg toestemming om aan de universiteit van Genève te studeren en werd in 1918 kandidaat in de rechten. Teruggekeerd in België zou hij weldra verwickeld raken in de strijd om de waarheid in „de moord van Beernem”: Hector de Zutter van Beernem, die in de kermisnacht van 7 op 8 november 1926 was verdwenen, werd pas drie weken later uit het kanaal Moerbrugge-Oostkamp, op het grondgebied van Oostkamp, opgehaald. Het was Victor de Lille die ervoor zorgde, dat de zaak niet in de doofpot raakte. De actie van De Lille en van zijn weekblad 't Getrouwe Maldegem om de waarheid inzake deze moord te doen zegevieren, verleende hem een enorme populariteit, die zeker bijgedragen heeft tot zijn succes bij de verkiezingen. Op 26 mei 1929 werd hij op een afzonderlijke lijst te Brugge tot volksvertegenwoordiger gekozen, hoewel hij tamelijk nauwe betrekkingen onderhield met de Vlaams-nationalisten. In 1932 was hij geen kandidaat meer voor de kamer. Zijn laatste levensjaren leefde hij teruggetrokken op zijn Maldegems „Kasteeltje”.

Zijn letterkundig werk gaf hij zelf uit. In 1888 behaalde hij een prijs in de novellenwedstrijd van het Jan Frans Willemsgenootschap. Van 1897 af verschenen zijn eerste goedkope uitgave in klein formaat De Duimpjes. Het is een reeks van literaire werken, verschenen van 1897 tot 1926 en bestaande uit 124 werken en 7 „toemaatjes”. Oorspronkelijk was De Lille een heruitgave van de werken van mevrouw Courtmans van plan, maar weldra

veranderde hij van idee. De eerste tien Duimpjes verschenen in wekelijkse afleveringen en bevatten slechts drie werken van mevrouw Courtmans. In 1899 wijzigde De Lille zijn methode. Jaarlijks gaf hij toen vijf of zes romans uit in boekvorm. In januari 1899 verscheen zo, naar het voorbeeld van de Tauchnitz-Edition in Duitsland, nr. 11, Moeder Thecla, uit m'n notaboekje. In De Duimpjes verschenen werken van de uitgever zelf, van Stijn Streuvels (o.a. Lenteleven, zijn eerste boek), van Felix Timmermans (nl. Schemeringen van den dood, zijn eerste afzonderlijk boek), van Maurits Sabbe, René de Clercq, e.a.

LITERATUUR: M. de Schrijver, *Victor de Lille*, in *Getuigenis* (januari 1961, p. 1 vlg.); - K. de Lille, *Jan Francies de Zutter* (1966).

KAREL M. DE LILLE